

คู่มือแนวทางปฏิบัติโรงพยาบาลโคกสำโรง	ฉบับที่ ๑.๑
ระเบียบปฏิบัติการเลขที่ พร-๒๐-๐๒.๐๑/๐๑	หน้าที่ 1
เรื่อง การล้างมือ	วันที่ 1๗ สิงหาคม 25๖5
แผนก ทุกหน่วยงานในโรงพยาบาล	แผนกที่เกี่ยวข้อง ทุกหน่วยงานในโรงพยาบาล
ผู้จัดทำ ทีม ICC	ผู้ทบทวน <i>กมลวิ</i>
	ผู้อนุมัติ <i>พ.ท.น</i>

การล้างมือ (Hand Washing)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลล้างมือได้ถูกต้อง
2. เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อโรคโดยการสัมผัสด้วยมือ

ความหมาย

1. Normal hand washing เป็นการล้างมือเพื่อขจัดสิ่งเปื้อน ฝุ่นละออง เหงื่อโคลบนมือออก เพื่อให้สะอาด โดยการฟอกมือด้วยน้ำและสบู่โดยถูมือทั้งสองข้างให้ทั่วถึงอย่างน้อย 10 วินาที แล้วล้างด้วยน้ำสะอาด เช็ดมือให้แห้งด้วยผ้าเช็ดมือที่สะอาดและแห้งหรือด้วยกระดาษเช็ดมือ การล้างมือวิธีนี้เป็น การล้างมือเพื่อขจัดสิ่งสกปรกและเชื้อจุลชีพที่อยู่ชั่วคราวบนมือออก

- 1.1 ใช้สำหรับการล้างมือในการดูแลผู้ป่วยที่ไม่ได้มีการสัมผัสสิ่งคัดหลั่งจากร่างกายผู้ป่วย
- 1.2 ก่อนและหลังสัมผัสผู้ป่วยแต่ละราย
- 1.3 ก่อนการเตรียมยาให้ผู้ป่วย
- 1.4 ก่อนป้อนอาหารผู้ป่วย

2. Hygienic hand washing เป็นการทำความสะอาดมือเมื่อต้องการขจัดเชื้อจุลชีพที่อยู่ชั่วคราวบนมือ ซึ่งอาจเกิดจากการสัมผัสสิ่งคัดหลั่งจากร่างกายผู้ป่วยหรืออุปกรณ์การแพทย์ สิ่งของเครื่องใช้ของผู้ป่วยที่มีการปนเปื้อนเชื้อ และเพื่อป้องกันมิให้เชื้อบนมือของบุคลากรก่อโรคแก่ผู้ป่วย การทำความสะอาดมือวิธีนี้ทำได้โดยล้างมือด้วยน้ำยาทำลายเชื้อ (Antiseptics) เช่น Chlorhexidine gluconate 4% หรือ Iodophore 7.5% โดยฟอกมืออย่างทั่วถึง เป็นเวลาอย่างน้อย 30 วินาที แล้วล้างด้วยน้ำสะอาด เช็ดมือให้แห้งด้วยผ้าแห้งที่สะอาดหรือกระดาษเช็ดมือ

3. Surgical hand washing เป็นการทำความสะอาดมือเมื่อต้องการขจัดเชื้อจุลชีพที่อยู่ชั่วคราวบนมือ และลดจำนวนเชื้อจุลชีพประจำถิ่นบนมือเพื่อเตรียมทำหัตถการ ได้แก่ การผ่าตัด การทำคลอด การทำความสะอาดมือวิธีนี้สามารถทำได้โดยใช้สบู่ผสมน้ำยาทำลายเชื้อ หากใช้สบู่ผสมน้ำยาทำลายเชื้อให้ถูมือจนถึงต้นแขนเป็นเวลา ประมาณ 2 - 6 นาที ขึ้นอยู่กับคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิตน้ำยา

การปฏิบัติในการล้างมือ

ข้อบ่งชี้ในการล้างมือ 5 ประการ (5 Moment) ดังนี้

1. ก่อนสัมผัสผู้ป่วย
2. ก่อนทำกิจกรรมปลอดเชื้อ
3. หลังสัมผัสสารคัดหลั่ง
4. หลังสัมผัสผู้ป่วย
5. หลังสัมผัสสิ่งแวดล้อมรอบเตียงผู้ป่วย

คู่มือแนวทางปฏิบัติโรงพยาบาลโคกสำโรง	ฉบับที่	ฉ. ๑
ระเบียบปฏิบัติการเลขที่ พร-๑๕-๐๒.๐๕/๐๑	หน้าที่	๒
เรื่อง การล้างมือ	วันที่	๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕
แผนก ทุกหน่วยงานในโรงพยาบาล	แผนกที่เกี่ยวข้อง ทุกหน่วยงานในโรงพยาบาล	
ผู้จัดทำ ทีม ICC	ผู้ทบทวน	ผู้อนุมัติ

5. การฟอกมืออย่างมีประสิทธิภาพ จะลดและทำลายเชื้อบนมือได้อย่างทั่วถึง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ฟ่ามือถูฝ่ามือ
2. ฟ่ามือถูหลังมือและถูซอกนิ้ว
3. ฟ่ามือถูฝ่ามือและนิ้วถูซอกนิ้ว
4. หลังมือถูฝ่ามือ
5. ถูหัวแม่มือโดยรอบด้วยฝ่ามือ
6. ปลายนิ้วมือถูขวางฝ่ามือ
7. ถูรอบข้อมือ

หมายเหตุ ฟอกมือสลับกันทั้ง 2 ข้าง ทุกขั้นตอน

ผู้รับผิดชอบ

หอผู้ป่วยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วย

ตัวชี้วัดคุณภาพ

การรายงานปริมาณการใช้ แอลกอฮอล์/สบู่/น้ำยาฆ่าเชื้อที่ใช้ทำความสะอาดมือ

ปริมาณการใช้แอลกอฮอล์/สบู่/น้ำยาฆ่าเชื้อ = $\frac{\text{ปริมาณการใช้แอลกอฮอล์/สบู่/น้ำยาฆ่าเชื้อ 1 เดือน} \times 1000}{\text{จำนวนผู้ป่วยทั้งหมดเข้ารับการรักษาใน 1 เดือน}}$

แหล่งอ้างอิง

อะเคื่อ อุณหเลขกะ. แนวทางการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล. เชียงใหม่ มิ่งเมืองนวรรตน์ , 2561